

Тя, островът (2017)

I

„Платон създаде, вярвам, а не откри Атлантида, и Дон Кихот създаде, вярвам, а не откри, за Санчо, острова Баратария. И аз се надявам с ходатайството на Платон и Дон Кихот, или с помощта на двамата, да изобретя, да създам, а не да откроя острова Фуертевентура.

(...)

*Това е моята Атлантида! Това е моят остров Баратария!*¹

Споходи я същото видение. Жена на възрастта на дъщеря ѝ броди из острова и търси нещо. Върви из пясъците с празни очи и празно сърце и търси ли, търси. И изведнъж целият остров става пустиня. Жената върви неуморно, без посока и без цел, върви, върви, върви... Стига до нейната кръгла каменна къща и тя чува тропане на вратата. Отваря, хваща с ръце лицето ѝ и се вглежда в очите ѝ, зачервени от виждане в нищото.

- Какво търсиш, дъще?
- Смисъла търся, пра-майко.
- Няма да го намериш в тези пясъци, дъще.
- А къде, пра-майко?
- Спри да го търсиш. Погледни миналото в очите, прегърни го и го остави там, където му е мястото. В пясъците. Време е да заченеш настоящето и да му дадеш живот.

Жената коленичи, разплакана, и целува опакото на ръката ѝ.

Тибайбин излезе от трансa. Изтръска ръцете си, все едно бяха мокри. Взе един кокален гребен и заразчесва дългите си сребристи коси. Влезе в другата стаичка, в която върху кожа на пода седеше младолика жена и се опитваше да запали огън в глинен съд.

На вратата се потропа. Младата жена скочи и отвори. Среден на ръст жилив мъж стоеше отпред. Черните му очи се взряха в нея.

- Търся Тамонанте.
- Аз съм.
- Айосе те вика.
- Кога?
- Веднага.
- Момент.

¹ Unamuno: Artículos y Discursos sobre Canarias, Cabildo Insular de Fuerteventura, Puerto del Rosario, 1980, La Atlantida (p. 66)

Тамонанте притвори вратата. Мъжът остана да чака отвън.

- Викат ме, майко.
- Кой е този път?
- Айосе.

През лицето на Тибайбин премина сянка.

- Пази се, дъще.

Тамонанте прегърна майка си и излезе.

- За какво е спорът? – попита Тамонанте.
- За земя.

Бяха насядали на каменния под в кръг, вперили очи, пълни с очакване, в тъмната фигура, леко поклащаща се в средата. От нея се изтръгваше монотонен неразчленен звук, който премина в молитва към Бога на Слънцето и към Бога на Луната. Молитва за знамение, което да ги подготви за предстоящото. Гласът се извисяваше нагоре, сякаш искаше да излезе от пещерата, да стигне небесните божества и да изпълни цялото пространство над острова. Внезапно се сниши и думите нахлуха, приглушени и потайни, все едно не идеха от тъмната фигура, а нейде из недрата на земята:

- Идват кораби. Чуждоземци... Прииждат. Нападат. Стената вече не ни разделя. Рамо до рамо, борим се. Късно е. Погром. Чуждоземци владеят острова. Фигурата замлъкна и покри лицето си с ръце.

В пещерата цареше мълчание.

Тибайбин бе предсказала, че в близкото бъдеще щяха да изгубят дома си. Всичките им усилия щяха да свършат в тъмния търбух на Времето. Утре нямаше да ги има. Нямаше да има Утре.

Бавно се надигнаха и напуснаха пещерата. Не се гледаха. Не говореха.

Само една млада жена стоеше встрани и търпеливо чакаше излизането на Тибайбин от трансa. Тибайбин се изправи, отърси се, видя я. Приблужи се:

- Какво има, дъще?
- Искam да имам дете... Можеш ли да ми помогнеш?
- Не чу ли какво предзнаменование ни изпратиха боговете, дъще?
- Чух, майко. Каквото трябва да стане, ще стане.

Тибайбин въздъхна.

- Детето идва от Слънцето и Луната и от тяхното съединение, дъще. Моли се.
- Молих се.
- Моли се още.
- Моля се вече две години.
- Мъжът ти знае ли за твоите молитви?
- Знае. Той ме прати при теб.
- Кога за последен път кърви?
- Преди седмица.
- Ела другата сряда. След залез слънце.
- Благодаря, майко.
- Бъди благословена, дъще.

Залезът окъпа планината в розово-оранжева светлина. Облаците засияха, после постепенно помръкнаха. Когато нощта погълна и последните отблясъци, на вратата на Тибайбин се потропа. Младата жена, която искаше дете, стоеше отпред и я гледаше с очакване. Тръгнаха към планината. Тибайбин носеше бял вързоп.

- Това е таен ритуал, дъще. За да има резултат, не бива да говориш за него с никого, дори с мъжа си.
- Добре, майко.
- Очите ти ще бъдат вързани. Имай ми доверие и се остави на това, което се случва.

- Добре, майко.

Стигнаха пещерата. Провряха се в нея. Тибаибин развърза бохчата и извади шест каменни фигурки с изваяни лица и ясно очертани сексуални органи. Подреди ги в кръг с лице навътре, постели платното в средата и посипа дребни жълти цветя върху него. Жената наблюдаваше мълчаливо. Слънце ли беше това? Или месечина?

- Съблечи се, дъще.

Жената се поколеба, след което послушно смъкна робата си.

Тибаибин извади плътна кърпа и върза очите ѝ, хвана я за ръка и я придърпа в средата на кръга.

- Повтаряй след мен, дъще: Аз, Синаядин, приканвам силите на Слънцето и силите на Луната да ми дадат дете. Отдавам се на тяхната оплождаща енергия. Разтварям се, за да я приема.

- Аз, Синаядин, приканвам силите на Слънцето и силите на Луната да ми дадат дете. Отдавам се на тяхната оплождаща енергия. Разтварям се, за да я приема.

Тибаибин направи знак към скалите, откъдето се отдели мъжка фигура. Мъжът приближи, влезе в кръга и обгърна жената с ръце. Тя изплашено извика и се дръпна.

- Не се бой, дъще. Боговете ти пращат своята оплодителна сила. Остави ѝ се.

Жената спря да се съпротивлява. Мъжът я повали на платното и я облада. Част от цветята станаха на хербарии под тежестта на телата им. Останалите потрепваха като жълти пеперуди, аха-аха и ще отлетят пред безизразните погледи на каменните фигури.

Тридесет и пет години по-рано

Тибаибин извършваше ритуал за дъжд в същата част на острова. По широкия и дълъг плаж се беше струпало племето. Тя потапяше двете си ръце в съд с вода и после ги тръскаше над пясъка като монотонно и неразчленено нареждаше. Очите ѝ бяха затворени, лицето ѝ насочено към небето. Дланите ѝ обърнати нагоре. Цялата трепереше. Насядалите по плажа хора със затворени очи и също с насочени към небето лица и длани тихо припяваха. Вягърът се засили. Облаците се сгъстиха и притъмняха. Цветът на океана стана мастилен. Едри капки дъжд измокриха лицата, косите, дланите, пясъка и образуваха хиляди танцуващи окръжности по водната повърхност. Очите продължаваха да са затворени, устата се разтваряха и поемаха капките с благодарност, по лицата на хората се изписа блаженство. Гласът на Тибаибин заглъхна. Всички гласове го последваха. Очите се отвориха, телата се размърдаха, хората се надигнаха от местата си и се отдалечиха на групи. Тибаибин излезе от транса.

- Тибаибин – приближи я силен, набит мъж.

Тя вдигна очи към него.

- Тази нощ. В пещерата. Когато Луната изгрее.

Мъжът кимна едва забележимо. Изглежда я, обърна се и се отдалечи.

Друг мъж стоеше на разстояние и ги гледаше навъсено. Тибаибин отиде при него.

- Какво иска?

- Благодарни за ритуала.

Мъжът изсумтя.

- Ще дойда при теб по-късно.

- Тази нощ Луната е подходяща. Ще правя ритуал. За дете...

Тя прокара връхчетата на пръстите си през тъмните коси на мъжа. Той погледна встрани и не каза нищо

Луната се беше вдигнала високо. Огромна, кръгла, лъскава.

Тибаибин дълго разресва косите си. Събра фигурите в една платнена торба, облече бяла роба и излезе. Тръгна по пътеката, която стръмно се извиваше към върха на

планината, сякаш водеше към звездното небе. Тибайбин вървеше ритмично, бялата ѝ фигура с бяло вързопче в ръце светеше в нощта. Изкачва се дълго, докато стигна до дупка в масива на планината. Промуши се през нея в пещерата, чието конусовидно тяло завършваше с отвор нагоре към бездънното небе над Фуертевентура. От сянката във вътрешността се отдели мъжка фигура, приближи се и властно я придърпа към себе си.

- Чакай – прошепна Тибайбин.

Постави вързопчето на земята, развърза го и заизважда малки каменни фигури. Бяха шест, с изваяни лица и ясно очертани сексуални органи. Подреди ги в кръг с лице навътре, постели платното по средата и го посипа с дребни жълти цветя. Прекрачи фигурите и стъпи в кръга. Мъжът я последва. Смъкна робата ѝ и я облада върху платното. Краката ѝ политнаха към звездите като криле на птица, последвани от гърлените ѝ стенания. Част от цветята станаха на хербарии под тежестта на телата им. Останалите потрепваха като жълти пеперуди, аха-аха и ще отлетят пред безизразните погледи на каменните фигури. Във вулканичната фуния на Малпаис де ла Арена се случваше Сътворението.

Час по-късно Тибайбин и мъжът излязоха от пещерата и се запускаха обратно надолу. Вървяха по билото на планината, когато от могъщото ѝ тяло се отдели сянка и тръгна към тях. Двамата спряха и се обърнаха.

- Това ли са ритуалите ти за дете? Така ли ти помагат боговете?

Гласът на мъжа беше дрезгав, нисък, заплашителен.

- Какво правиш тук?

- Всички в племето ще научат за лъжите ти, безсрамна жено! Ще бъдеш вързана и убита с камъни публично за греховете си!

Тибайбин пристъпи към него.

- Моля те, успокой се. Правя това за нас. Нали искаш дете?

Мъжът вдигна ръка и я зашлеви. Главата ѝ се отметна. Любовникът ѝ се хвърли към него с ловкостта на диво животно. Размениха си няколко удара, преди мъжът ѝ да успее да го повали и да стисне гърлото му. Тибайбин седеше встрани, скръстила ръце и шепнеше нещо. От тъмнината се появи голямо куче с тънки крака и издължена муцуна. Оголи зъби и се хвърли върху мъжа ѝ, впивайки зъби в плътта му. Той се отърколи встрани с кучето върху себе си. Любовникът ѝ се изправи, отиде при нея, прегърна я и се опита да я отведе. Тя стоеше замръзнала, вперила ужасени очи в подвижната купчина, от която се носеха стонове на мъжа ѝ. Любовникът ѝ я побутна и почти силом я замъкна в селището.

На следващия ден мъже от племето донесоха обезобразеното тяло на мъжа ѝ. Кучето, собственост на любовника ѝ, беше заловено, вързано и убито с камъни. За Айосе кучето му беше неговото семейство.

Двама влиятелни мъже определяха съдбините на махос дотогава - Гисе и Айосе. Всеки си имаше свой кръг приближени. Мъжът на Тибайбин беше родственик на Гисе. Неговата смърт и убийството на кучето на Айосе направи невъзможно пребиваването им на една територия. Айосе се оттегли и неговите хора го последваха. През същата тази година на острова се обособиха две кралства начело с Гисе и с Айосе. Помежду им беше издигната стена.

Вървяха от три часа часа - мълчаливо и себевгълбено. Слънцето беше кацнало високо в небето и безсърдечно сипеше жарта си. Стада кози пасяха избуялата растителност и на места земята вече беше олесяла от методичното им дъвчене. Тамонанте се послуша. Направи знак на мъжа. Свърнаха встрани и стигнаха до място, където от земята извираше вода. Тя коленичи и жадно отпи. Мъжът стоеше встрани и я наблюдаваше. Очите му се плъзнаха по стройната ѝ фигура. Тамонанте се извърна, улови с очи погледа му, задържа го за миг и го пусна. Изправи се и му направи място да мине, свела клепачи. Когато се плъзна край нея, усети дъха му и той ѝ се стори по-жарък от слънчевите лъчи. Дребни капчици пот избиха по шията ѝ.

Не след дълго видяха стената. Тръгнаха покрай нея, докато стигнаха до дървена порта. Двама мъже стояха на стража с коия в ръце. Спътникът ѝ ги поздрави и те ги пуснаха да минат във владението на Хандия.

Пред тях, в пространството между каменните обли къщи без прозорци, петнайсетина мъже стояха на две групички, говореха приглушено и си хвърляха коси погледи.

Възрастен мъж се отдели от едната група и ги посрещна.

- Ти ли си Тамонанте, дъщеря на Тобаибин?

- Да. А ти трябва да си Айосе.

Мъжът внимателно се вгледа в чертите ѝ.

- Извиках те, за да ни помогнеш в решаването на един спор.

- Кой се карат?

Мъжът отиде при двете групи и се върна с двама мъже.

Тамонанте почтително се представи. Четиримата седнаха на сянка под близките палми.

- Слушам ви – със спокоен и тих глас каза Тамонанте.

Два часа по-късно беше постигнато споразумение. Небето беше притъмняло и в утробата му се оформяше буря. Тамонанте се готвеше да тръгва.

- Ще вали. Искаш ли да пренощуваш тук? – попита я Айосе.

- Майка ми ме чака.

- Тя знае, че си тук, нали?

- Да.

- Значи няма да се притеснява. Не мога да те пусна в дъжда.

Наситено сивите му очи я гледаха настойчиво. По някакъв необясним начин властността му не я напругаше, а ѝ даваше усещане за спокойствие и сигурност. Тамонанте измести поглед и срещна този на спътника си, взрян в нея от разстояние. Отдясно до рамото му стоеше млада жена и също я гледаше.

- Добре.

Тамонанте чу тихо тропане на вратата. Изправи се и отвори едва-едва. В лунната светлина разпозна спътника си. Отдръпна се навътре, той влезе, взе я в обятията си, смъкна бялата ѝ роба и двамата се свлякоха на постелята.

Призори тръгнаха обратно. Същата млада жена, която предния ден стоеше до него, ги проследи от прозореца на къщата си с потъмнели очи и стиснати устни.

Когато стигнаха, в селището цареше суматоха. Мъжете сновяха насам-натам с окаменели лица. Дочуха женски плач.

- Какво се е случило? – попита Тамонанте.

- Тази сутрин пирати атакуваха крайбрежието и отвлякоха няколко жени – отговори ѝ възрастен мъж.

- Майка ми?

Мъжът мълчаливо сведе очи.

Тамонанте нададе вик и се свлече на земята. Плачът ѝ се извиси до небето. И нито прегръдката на спътника ѝ, нито споделената от племето мъка, можаха да я утешат.

Тамонанте вървеше по скала, надвиснала над океана. Краката ѝ бяха издрани, устата пресъхнала, косите - сплъстени, очите - угаснали. За едно денонощие се беше променила до неузнаваемост. Откакто разбра, че майка ѝ е отвлечена, не беше спряла да върви, сякаш изтощението можеше да приспи болката.. Нищо в този свят нямаше да заглуши тази болка. Стигна ръба на скалата. Долу се блъскаха разгневени вълни, като че ли и океанът страдаше за Тибаибин. Тамонанте се огледа, приюти в погледа си своя свят и се хвърли в бездната.

Повикът на океана

или

Началото на свободата

Марина

Видя го да стои на края на пътеката. Висок, светлокос, светлоок. Чакаше някого. Нея. Вървеше срещу него спокойно, овладяно, но и с някакъв вътрешен устрем, какъвто не беше изпитвала от... неспомнено време. Косъмчета на кожата ѝ настръхнаха от хладния повей на климатика и това засили напрежението, внезапно обзело я, докато гледаше оформящите се със скъсяването на дистанцията черти на лицето му. Широко чело, фин нос, изрязани устни, горната малко по-тънка, бенка над лявото ѝ ъгълче. До себе си крепеше дъска за сърф, светлосиня. Той също я видя, очите му се засмяха, бенката се повдигна в усмивка. Усети пулсиране ниско в стомаха, сякаш усмивката проникна в утробата ѝ и размести нещо в нея. Без да откъсва поглед от светлите му очи, Марина също се усмихна, но по-леко и по-сдържано. И чак тогава сведе поглед. Още една крачка и се изравниха. Още една крачка – и го подмина.

Пустиня наред океана. Това беше първата ѝ мисъл, когато се озоваха навън. Усети дъха на океана. Дъх, различен от хладния полъх на климатиците. Безплатно погалване наред скалистата пустиня.

Жерар е обгърнал талията ѝ с ръка и я отвежда нанякъде. Не пита накъде, защото знае. Върви с него, оставила се е на ръката, която нежно, но властно я избутва все по-далеч от летището и от сините (а може би зелени? а може би сиви?) очи на момчето.

Карла

Герд изглеждаше отнесен, замислен... Сякаш в минутите, в които го беше оставила, за да отиде до тоалетната, беше успял да отпътува далече-далече... Проследи погледа му. Една двойка се отдалечаваше към изхода. Тъмните коси на жената падаха на вълни по гърба, малко под раменете. Облечена в синя ленена рокля, която описваше стройно тяло и разкриваше хубави крака. Ръката на мъжа лежеше на кръста ѝ. Беше по-висок

от нея, със сребристи коси. Нищо, което да обясни леката бръчка между веждите на Герд, неподвижния поглед. Какво толкова е привлякло вниманието му?

Случваше се понякога да се отнесе така за кратко. В такива моменти нямаше никаква представа какво става в главата му. Не че през останалото време знаеше. Но тогава не се чудеше. А в тези мигове ѝ се струваше, че изобщо не го познава, че не знае нищо за него, че някоя сутрин ще се събуди и ще види неговата страна на леглото празна, без отпечатъка от тялото му. И ще разбере, че всичко е измислила. Съвсем всичко – съжителството им, събуждането заедно, ранното утринно любене, апартамента, обзаведен с толкова желание (повече нейно), дългите разходки край реката, пътуванията, сърфа, дори Фуертевентура... Едни такива шантави мисли. Какво ли би казал някой терапевт за тях? Нямаше впрочем нужда, този себе-анализ можеше да си направи и сама.

Изящният му профил се обърна към нея. Мъглата се вдигна от очите му и бенката му се изви в усмивка. Искаше ѝ се да нацелува тази бенка, всеки път ѝ се искаше, но този път особено много.

Въздържа се, публичните сантименти не ѝ бяха по вкуса. Той хвана дръжката на куфара и двамата продължиха към изхода, където ги чакаше Енрике.

С Герд се запрегръщаха радостно. Енрике ги заля с английския си със силен италиански акцент, с въодушевени приказки за вълните, за сърфа и за планове през следващите дни... Двамата бяха като деца – развълнувани, нетърпеливи.

Половин час по-късно в апартамента. Това беше третото им идване, а сякаш беше вчера последният път... Енрике направи кафе, докато се настаняваха в спалнята му. Той спеше в малкия хол-кухня, когато бяха там.

- Как си, омбре? – потупа го Герд по рамото.

- Бивам. Сега работя в едно барче. Предимно вечер. Сутрин спя до късно и после – на сърфа.

- Това е то живот! – засмя се Герд.

Завист ли долови в гласа му или така ѝ стори? Ако можеше да има такъв живот, би ли го предпочел пред подреденото им съществуване във Фрайбург? Не искаше да знае. Но защо отново тези мисли? Нещо се беше пренапрегнала май... Островът ще я балансира, сигурна беше.

Писателката

Salida de emergencia. Авариен изход. Прозрачната лепенка на стъклото на микробуса правеше надписа да изглежда като изрязан в небето. Авариен изход към небесата.

Три дни преди да отпътува си купи втори билет за връщане с по-скорошна дата. Беше я дострашало. Ами ако не може да напусне острова? Ако се окаже в изгнание, което сама си е причинила? Всички снимки, които видя от Коралехо, показваха океан, дюни, сърфисти, няколко комерсиални хотели и ресторанти и една-две улици. С изключение на океана не изглеждаше като място, което би ѝ харесало. И спомените ѝ бяха такива - крайбрежна улица, ресторант, в който обядват. Нищо друго. Качват се в колата и тръгват към дюните. Втори билет за връщане. Това ли е нейният авариен изход?

„Какво ще правиш на този остров? Там има само пясък“, беше отбелязал неин познат, испанец, когато чу, че заминава за Фуертевентура.

Унамуно е прекарал четири месеца тук и неговото изгнание, за разлика от нейното, не е било въображаемо. Какво беше сторил с него островът? Изправил ли го беше срещу демоните му? И как ги е овладял, след като датата на заминаването не му е била известна?

Не искаше да пристъпва в тази територия. Вторият билет беше гаранцията ѝ за душевен покой.

Преди да замине, изчете повечето му философски книги с молив в ръка. Подчертаваше и си водеше записки. По време на полета зачете „Агонията на християнството“. На страница 28 обгради и отбеляза с удивителна:

„Когато Лев Шестов, например, дискутира мислите на Паскал, изглежда не иска да разбере, че да си паскалианец не значи да приемеш неговите мисли, а да си Паскал, да станеш един Паскал. От моя страна пък много пъти ми се е случвало като се срещна в някакво писание с един човек, не с философ, нито с мъдрец, а с един мислител, като се срещна с една душа, а не с една доктрина, да си кажа: „Но това съм бил аз!“ И отново живях с Паскал, с неговия век и в неговите идеали, и отново живях с Киркегор в Копенхаген, по същия начин и с други. А не е ли това най-висшето доказателство за безсмъртието на душата? Няма ли и те да се почувстват в мен, както аз се чувствам в тях? След като умра, ще знам дали така оживявам в другите. Въпреки че и днес не се ли чувстват някои в мен извън мен, без аз да се чувствам в тях? И какво спокойствие има във всичко това!“

Щеше ли да успее да стане един Унамуно, докато е на острова? Щеше ли Унамуно истински да оживее в нея – и в романа ѝ? Да се свържат в Пространството, надхитрайки Времето?

Микробусът се носеше по шосето между дюните. Всичко беше същото. Всичко беше различно. Вулканичните планини. Златистите пясъци. Хората, които изкачваха пясъчните възвишения като странници в пустинята. Безбрежността на океана. Изпълни я радостна лекота. Беше се завърнала.

Ключовете трябваше да я чакат в бар „Инди“. Това казваше в есемеса си хазяинът ѝ, млад испанец. Слезе на спирката, от която започваше главната улица и тръгна надолу. Дълга, оживена улица. Търговски център. Рок бар. Ресторанти. Магазини на различни марки. Бар „Инди“. Русата жена зад барплота се представи като Алма, даде ѝ връзка ключове и ѝ обясни как да стигне до апартамента. Звучеше лесно. Само направо. Площадът вляво.

- Мини да пием по пиене по-късно – предложи.
- Непременно.

Апартаментът беше празен. Кухня с барплот, високи столове и гледка към морето. Две затворени врати в коридора и една отворена. Тази трябваше да е нейната. Беше светла стая с голямо легло и гардероб. Подреди дрехите си, взе си душ и излезе.

Мигел

„За гърците изгнанието е било по-тежко от смъртта, защото, който е далеч от родината си, не може да бъде искрен докрай, а който не е искрен в родината си това е, защото не е истински в нея.“²⁴

Марина

Началото на всяко пътуване е толкова банално със своето изпълнено с очакване вълнение и винаги повтарящата се поредица от действия (намирането на гаража с колите под наем/такси, пътуването към и търсенето на хотела/апартамента/къщата, съпътствано от съзерцаване на пейзажа, опознаване, поемане, опит да бъде смлян и задържан - по възможност завинаги, или забравен – по възможност завинаги, настаняване, доволно/недоволно констатиране на удобството/липсата на такова, търсене на място за закуска/обяд/вечеря, край на първия ден). Едва е започнало и вече е свършило. Единственото пространство, в което може да бъде задържано и преживявано отново и отново, е пространството на спомените. Дори осъзнаването на моментността не може да спре изплъзването, защото моментът, който се опитваме да спрем, вече е отминал. Все пак всеки път има нещо ново, нещо различно, отличаващо го от всички предходни начала на всички предходни пътувания.

Този път това е усещането, специалното усещане, което ѝ донесе срещата - не, не среща, защото не са се срещнали още, а разминаването ѝ с момчето. Трудно ѝ е да даде друго име на това, защото е така внезапно и нелогично, нереално, но живо... Усещането. Така го нарече онази съботна януарска утрин, малко след като с Жерар са се качили в бялото ауди и са потеглили в посока Коралехо.

Жерар ѝ говори нещо. Не го слуша. Долавя само откъслечни думи, докато очите ѝ обхождат скалистия пейзаж изпод слънчевите очила. Фуертевентура, германците, Втората световна война, Франко, Африка, убежище. Внезапно осъзнава тишината. Жерар е спрял да говори. Поглежда го. Изразителният му профил е устремен към пътя. Тъмните му очила с фина рамка се извързват към нея и ръката му леко погалва коляното ѝ.

Хотелът е обграден от високи палмови дървета. „Бяла, спретната къщурка, две липи отпред“. Как нелепо може да те изненада споменът. Връхлита изведнъж и преди да си се усетил, вече те е всмукал в себе си. В пространството на далечния остров в океана зазвънтява детско гласче, сричащо стихотворението на Ран Босилек.

Прогонва спомена. Не му е мястото тук. Единствената прилика е белият цвят, нищо друго. Хотелът е осеметажен, с палмова градина, побрала басейн, джакузи и десетки шезлонги. Никакви липи.

Стаята е просторна. С гледка към океана, пясъците и планинския хребет зад тях.

А океанът... Океанът има цвят като от картичка. Електрикав. Лазурно, преливащо в жълтото на острова. Жълто като роклята, която си купи преди да тръгнат, и която сега лежи в куфара ѝ наред с още рокли, панталони, сандали, потници, търпеливо чакаща да бъде облечена за първи път. Сякаш е била предчувствие за острова. Подсказване за това, което предстои. Предизвестие. За какво? За острова, за пустинята, за сламените коси на момчето? Очите ѝ поемат океана и я пренасят в него. Сега тя и той са едно. Притваря устни. И му се отдава.

Карла

С пристигането - веднага на сърфа. Няма време за губене. Времето-е-вятър-е-вълна-е-сърф. Три часа обядване на вълните, вятъра, времето, сърфа. Първоначалната им съпротива е преодоляна. В момента, в който си на дъската, съмненията, страховете, мислите се разпръскват като морска пяна. Задържането на дъската иска пълна концентрация. Нужна е при-със-тве-ност. Тук и сега. На сто процента. Една некоординирана мисъл и дъската се изплъзва изпод краката ти, вълната те е повалила, погълнала и изплюла където си реши.

² Unamuno: Artículos y discursos sobre Canarias, Francisco Navarro Artilles, 1980, Discurso de los juegos florales

Спомня си началото. Първите уроци. Да хванеш вълната. Това е. Но как се хваща вълна? Как? Учи се. Постепенно. Усещане е. Усещане, на което се научаваш. Да я завладееш тази вълна, да я подчиниш, да я направиш своя. Като укротяване на непокорна кобилка. Различно нещо е кобилката. Същество. Правиш контакт. Овладеваш я. Но вълната... Как да покориш стихия?

Герд се плъзга с идващата вълна, леко приклепнал на дъската. Носи се грациозно. Вятърът опъва светлите му коси. Брули загорялото му лице. Победител. Повелител на вълните.

Колко отдавна беше това? Как успя?

Тя хвана следващата и също се изправи. Понесе се сред пръски, вятър, безбрежност...

Писателката

Обядва на площада, виждащ се от кухнята. Заведенията бяха пълни. Беше си представяла едно януарски пусто Коралехо, но вместо това я посрещна залят от слънце и топлина град - оживен, радващ, гостоприемнен. И съвсем различен от някогашния ѝ спомен.

Супермаркетът беше зад ъгъла. Всичко тук е зад ъгъла. Удобно, лесно, спокойно. И бавно. Така усеща ритъма на Коралехо в тези първи часове.

Напазарува храна за следващите дни и се отби в „Инди“. Алма не беше там. Зад бара стоеше едър мъж. Кумар, собственикът индиец, откъдето и името на заведението. Заприказваха се и като разбра, че е българка, ѝ каза, че друга българка чисти дома му. Това я изненада. Очакваше да е единствената на този почти загърбил Европа остров. Попита го дали може да я свърже с нея и той ѝ се обади. Разбраха се да мине да я види на следващия ден на някакъв неделен пазар.

„...случаят, който е началото на свободата“, намигна ѝ Унамуно.

Изпи малка бира и се запозна с още един член на екипа на „Инди“. Енрике, италианец, преместил се тук заради сърфа. И неговите приятели, двойка германски сърфисти, пристигнали вчера от Фрайбург.

Прекара следобеда в разходки и лежане на една от дървените скари на крайбрежната алея. Встрани от тях имаше статуя на жена с дълга рокля и елегантна шапка, опряла ръка на челото си, взряна в океана. До нея друга статуя – мъж, жена и дете, прегърнати. Лицето на жената излъчваше блаженство и благодарност. Край тях – кофа с мъртви риби. Статуиите на чакащата и на дочакалата жена, така ги нарече в този първи ден.

Уличен музикант свиреше на китара и пееше популярни поп-рок парчета в свой аранжирмент. Изпълнение лирично и прочувствено. Тя пое слънцето с лицето си и усети как натрупалото се през изминалите месеци напрежение се стопява като захарен памук. Топлината, погалването на ветреца, нежното приплясване на океана... Беше се озвала на едно друго място. Различно от самоуверената целеустременост на Брюксел, от скърцането на тежката европейска машина, организираното веселие на афтьр-уърк партитата, лесната комуникация и трудните връзки, лъскавите спортни клубове, миризмата на урина, стелеща се над централните улици, мизерията на скитниците,

спящи върху картони, и марковият шик на еврократи, евроконсултанти, евролюбисти, евро-успели-хора, към които май вече принадлежеше и тя. Беше... различно. Запита се за какво ѝ беше този втори билет. Знаеше, че няма да го използва, че няма да си тръгне от Коралехо след седмица, нито след две седмици или месец, че може би никога няма да поиска да си тръгне от Коралехо... И това знание дойде в нея не като мисъл, а като усещане. Усещането за покой, свобода и дълбока хармония, която се оформяше там някъде на дъното на умореното ѝ същество.